Recto, Column 1

	Transcription	**Modern Latin spellings**	**English translation**
Line 1	q'daz stamgnú et molendinú et domm	quoddam stagnum, molendinum et domum	
Line 2	intia eou et 'struere niterb.rt in ipou p	in terra eorum construere nitebatur in ipsorum	
Line 3	iudiań et ġir.im. Qú thesaunairo in	praeiudicum et gravamen, episcopo et thesaurario	
Line 4	im. 'mirsim' cáz ipuz. p quou littás ir	Nivernensi commisimus causam ipsam. Per quorum literas	
Line 5	accepim' q. lite sup petitoībz eccē 'tea.	accepimus, quod lite super petitionibus ecclesiae contestata,	
Line 6	receptis intrinq' testibz et. attest.nōibz	receptis utrinque testibus, et attestationibus	
Line 7	publicatis ai sup dis testiú int' ptes	publicatis, quum super dictis testium inter partes	
Line 8	fiussz pmodii disputatii. tamte ps	fuisset postmodum disputatum, tandem pars	
Line 9	comitis .posuit q. Ddápnis innemo	comitis proposuit, quod de damnis in nemoribus	
Line 10	ribz et reb; aliis datis sup qibz testes	et rebus aliis datis, super quibus testes	
Line 11	dponë uidebunt' [?]gnoscë nō delvbit.	deponere videbantur, cognoscere non debebant,	
Line 12	cú inrescripto nīo nulla Ddipnis m	quum in rescripto nostro nulla de damnis mention	
Line 13	tio hab'et' etj. Judices aúx int'lautis	haberetur, Judices autem, interlocuti	
Line 14	st q' sup dápms datis acomite adeo'	sunt, quod super damnis datis a comite ad eos	
Line 15	[?]gintō ptinebat. ¶ Quo andito come'	cognition pertinebat. Quo audito comes	

Line 16	ad. ap[nis]. bńficuī ’uolaiut. Vń ip’m indi	ad appellationis beneficium convolavit. Unde ipsum judices	
Line 17	ces enocatii et nec pse nec Rxnsile pdo	evocatum, et nec per se, nec per	
Line 18	neuin ’pareinaz excoīs īnd’o. adstri	responsalem idoneum comparentem, excommunicationis vinculo	
Line 19	rerút. Etj. Qia nō sup dipms datis	adstrinxerunt. Quia vero super damis datis,	
Line 20	ańtq lir ’testata fúit. nequaquá ad	antequam lis fuerit contestata, nequaquam ad	
Line 21	diōs iudicces gnitō ptinebat aī in	dictos judices cognitio pertinebat, quum in	
Line 22	rescripro.nulla dipis ńnitio hivt’.noc	rescripto nulla de illis mentio haberetur, nec	
Line 23	ad ipōs jvtuit uinticts prag.ni cuz	ad ipsos potuerit jurisdictio prorogari, quum	
Line 24	pauatoz ad illa intelligat solúmad	procurator ad illa solummodo intelligatur	
Line 25	‘stitut’ q ingimissioīs littis ineīunt’	constitutes, quae in commissionis literis inveniuntur	
Line 26	expssi. et postq comes puns. attesta	expressa, et, postquam comes publicatis attestationibus	
Line 27	tōīb; intellexit sup his fiusse deposi	intellexit, super his fuisse depositum,	
Line 28	ni ptin’ [?]dixit. Nos eosdez uidices	protinus contradixit, nos eosdem judices	
Line 29	Pnutiauińn’ inuiste intlautos fui‘se	pronunciavimus minus juste interlocutos fuisse,	
Line 30	ac se[?]r din comitē q obh’ ad. ap[nis]. bń	ac sacpedictum comitem, qui ob hoc ad appellationis	
Line 31	Ficiú ’nolauīt. Excoīs snīa fuisse li	beneficium convolavit, excommunicationis sententis non fuisse	
Line 32	gatú. **I** dē senoń áciepv.	ligatum. [Chapter 33] Idem Senonensi Archiepiscopo	

Line 33	**Q**um oliz magŕ.s. et b. áchidiać et ppuītu	Quum olim magister S. eet B. archidiaconatum et praepósituram	
Line 34	rá adīnuicez ’mutassent et j. vïn dēc	Adinuicem commutassent. Verum supra dictus	
Line 35	b. delegatis ńms ń deferens inmo ne	B. delegatis nostris non deferens, immo	
Line 36	rius delegati sigilla uiolauit illo[?].	verius deleganti, sigilla violauit illorum,	
Line 37	et scrip.ta q nob fuerant psentinda	et scripta, quae nobis fuerant praesentanda,	
Line 38	ń ernbnit apns[?] q jvstmodń in nª	non erubuit aperire. Qui postmodum in nostra	
Line 39	psentia ’stitut; adusario psentra ī	praesentia constitutes, adversario praesente, in	
Line 40	excuītōnez suá ppostut. q’ indias p	excusationem suam proposuit, quod judices	
Line 41	peraz .passant ’ ipm. et acta iscriptis <u>+</u>	perperam processerant contra ipsum, quum acta in scriptis	
Line 42	min’ fidel’r redigisse[illegible] vń timēs ne	minus fideliter redegissent. Unde times ne	
Line 43	littás puzti[illegible] ap	literas portaret Uriae, illorum scripta aperuit,	

Recto, Column 2

	Transcription	**Modern Latin spellings**	**English translation**
Line 1	iut, et q’ susspicat’ fuät adīueīt. [?]sań	et quod suspicatus fuerat adinvenit. Sane,	
Line 2	siq. exjediret melī notauinssz ul’ ń rece	si, quod experdiret, melius notavisset, vel non	
Line 3	pissz sèpta susspecta. l’ recepta nob fide	recepisset scripta suspecta, vel recepta nobis fideliter	
Line 4	lit psentassz et ostendissz cīz susspietō	praesentasset, et ostendisset causam suspicionis	
Line 5	nis .ppoite corá nob. [?] ptá aī ń ‚quët’	propositae corum nobis, praeterea quum non conquereretur	
Line 6	deuidice quē pp^{i}o motu ‚cessim’ sz dell	de judice, quem ei proprio motu cessium, sed de	
Line 7	lo poti’ quē ipē dixït eligendii. [?] et ui	illo potius, quem ipse duxerat eligendum, et	
Line 8	dices suas littas nob peú destinassèt	judices suas nobis per eum literas destinassent,	
Line 9	et de[hole]arit ‚quèrtes úbis ipi’ fidez	de ipso partier conquerentes, verbis ipsius fidem	
Line 10	ń dixi’ adhibendi. [?]s;ut ī eotez puni	non duximus adhibendam; sed ut in eo saltem puniretur,	
Line 11	ret iq[hole] saltē peccaueät. , acta iudi	in quo peccaverat, contra acta judicum,	
Line 12	cuz[hole] que temere uiolanät.ipm ; fiēt	quae temere violarat, ipsum, sicut nec	
Line 13	debuim’ noluin’ exaudire. [?] ne uidet’	debuimus, noluimus exaudire ne videretur	
Line 14	[hole]dolus suus[hole] ī patruimú attulisse.	dolus suus ei patrocinium attulisse.	
Line 15	**I**dē alb. tō cappellano.ś.o^{e}s. bon.	[Chapter 34] Idem Abbati et Capellano sanctae Mariae Bononiensis	

Line 16	**C**orum. dil; fil! m.diacō.Cand. qúe t[s]	Coram dilecto filio M. Diacono cardinali, quem tibi	
Line 17	et h.uīnō et clico srē.agathe adlīsańo	et H. nuncio, et clerico sanctae Agathae adversario	
Line 18	tuo ‘qui cú instruntīs ipī’ eccè fz ab	tuo, qui cum instrumentis eiusdem ecclesiae, sed	
Line 19	s, littis de ratihītoe ad. ap. se. accesat	absque literis de ratihabitione, ad apostolicam sedem accesserat,	
Line 20	sz de rato cauerat sb fideiussoīa cauto	sed de rato caverat sub fideiussoria cautione,	
Line 21	ne: ,popë anauistis.q’ ai qoaz īpuro	concessimus auditorem, proponere curavisti, quod, quum quidam in parochial sanctae	
Line 22	chu sēc [illegible] īhonore beate agathe [illegible]	Mariae, in honorem beatae Agathae ecclesiam	
Line 23	Hiruxnīz. Alep.p.n.elz sup l; abbix	construxisset,Alexander Papa praedecessor noster causam super hoc abbati	
Line 24	sei stephni et p[?]uri seī uictoris ,misit	sancti Stephani, priori sancti Victoris commisit terminandam;	
Line 25	qui .pecca saē o[?]j. diffinitiáz sińaz ptt[?]	qui pro ecclesia S. Mariae diffinitivam, sententiam protulerunt.	
Line 26	lerut. Vin cappellam’ saē agartes snīe	Verum cappellanus sanctae Agathae sententiae	
Line 27	parere ,tēpsit. [?] cú[?] sup eadez cá corá	Parere contempsit. Quumque super eadem causa coram	
Line 28	feiarień ipú pamiú disceptatú fui’sz	Ferrariensi episcopo per annum disceptatum fuisset,	
Line 29	ps eccē seē agathe hux űnate supssa.	pars ecclesiae sanctae Agathae, horum Veritate suppressa,	
Line 30	magrīna. bоń. canoīaī optinut eī	Magistrum L. Bononiensem canonicum obtinuit	

Line 31	dez epō īcaè decisione aduīgi. [?] q cuz	eidem episcopo in causae decisione adiungi. Qui quum	
Line 32	caē inteē ń pussz. pelès cjr ciu psaqte	causae interesse non posset, praedictus ipiscopus, cui per sequentes	
Line 33	litteras mamdabat ut si amlu it	literas mandabatur, ut, si ambo interesse	
Line 34	cè ń possēt mádatis.ap. exesquēdts.ca	non possent mandatis apostolicis exsequendis, ea	
Line 35	ipē niehuin' adinplët. Prcánn snīaz.	ipse nihilominus adimpleret, sententiam praedictam	
Line 36	,firmaivt [?] j. [?] núti' uö ecće srèaga	confirmavit. Nuncius vero ecclesiae sanctae Agathae	
Line 37	the int alia pposiut. q' aī tès magŕ.	inter alia proposuit, quod, quum dictus magister L.	
Line 38	inces suas alīī delegassz. cjŕ admit	vices suas alii delegasset, episcopus admittere	
Line 39	tere noluit delegattī. sz p'. ap[he]. adnos	noluit subdelegatum; sed post appellationem ad nos	
Line 40	inipuitas solus in caè ,gnitoē ,poes	interpositam solus in causae cognition processit.	
Line 41	sit et j. S; fuit e,' R'suz q. ferarien.so	sed econtra fuit responsum, quod Ferrariensis episcopus	
Line 42	lus praere potuit ai in ultīe ,mis	solus procedure potuit, quum in ultimae commissionis	
Line 43	siois littis fuissz īsni q. si amiu īt	literis fuisset insertum, quod, si ambo interesse	

Verso, Column 1

	Transcription	Modern Latin spellings	English translation
Line 1	ce no pastet … e[?] nidirī …	non possent praedictus episcopus nihilominus exsequi	
Line 2	ponarit … pse…	procuraret. Quod non intelligitur, ut, si per se vel per	
Line 3	… ń … id …	alios interesse non possent, quia id raro vel nunquam	
Line 4	… s[?] si ń posset …	contingeret, sed si non posset personaliter interesse.	
Line 5	¶ … Ca[?] ario ab …	Idem igitur cardinalis, latam ab eodem Ferrariensi episcopo	
Line 6	… ,firim…	sententiam confirmavit, et adversae parti	
Line 7		super hoc perpetuum silentium duxit imponendum.	
Line 8	¶ nos g q. ab …	Nos ergo quod ab eo factum est auctoritate apostolica	
Line 9	firmam' **I**d ppore … [hole]	confirmamus. [Chapter 35] Idem praeposito S. Dominici Subdiacono nostro	
Line 10	**Q**um R. Canore' … q …	Quum R. Canonicus Ianuensis causam, quae inter	
Line 11	is. p …ez Januens… [hole] …	ipsum ex una parte, ac P. civem Januensem vertitur, tibi	
Line 12	… delegari …las [hole] et	obtinuerit delegari, et idem civis, propter multas et	
Line 13	gries …s sue,	graves inimicitias civitatis suae	
Line 14	… [hole] arere… [hole]	in tua nequeat praesentia comparer, mandamus,	
Line 15	q suptio R. …	quatenus supradicto R. huiusmodi optionem relinquas, ut	
Line 16	exceptis… quos q'	exceptis canonicis Januensibus, quos, quum	

Line 17		sint eius socii, merito habet pars adversa	
Line 18		suspectos, in civitate vel dioecesi Januensi,	
Line 19	in ….	in qua sunt multi, viri provide,	
Line 20	… quo que…	judicem eligat, coram quo quaestio terminetur,	
Line 21		cui auctoritate nostra districte praecipias, ut	
Line 22		eandem causam juxta rescripti a te obtenti	
Line 23	t…fine debito te	tenorem appellatione remota fine debito	
Line 24	minue puit. **Id** rothomagiń [?]	terminare procuret. [Chapter 36] Idem Rothomagensi Archiepiscopo	
Line 25	**Qum** …[blank space in this line]	Quum contingat interdum,	
Line 26	q… lai…	Quod laici. Insuper requisiti sumus, quum	
Line 27		quis conqueritur in se a suo episcopo post	
Line 28		appellationem ad nos legitime interpositam, vel	
Line 29		alias iniuste excommunicationis sententiam promulgatam, et	
Line 30	¶	nos judicibus damus in mandatis, ut,	
Line 31	…for[?] ecce	si est ita, juxta formam ecclesiae	
Line 32	soliatois illi…	absolutionis beneficium illi impendant, vel	
Line 33		eandem sententiam denuncient esse nullam, ac episcopus	
Line 34	P… ...se in illú…	Paratus sit probare, se in illum, antequam vocem	
Line 35	…emitter[?] …	appellationis emitteret, vel alias juste huiusmodi	
Line 36	s… prolissz.	sententiam protulisse, an probationibus non	

Line 37	mims liceat …	admissis liceat judicibus excommunicatum	
Line 38	absolise va et… snip ...eē …	absolvere, vel denunciare sententiam esse nullam?	
Line 39	¶ Ad q. tali? R q' …	Ad quod taliter respondemus, quod quum quis	
Line 40	… se ... app… nos leg…	conqueritur, se post appellationem ad nos legitime	
Line 41	in po… fuisse ..	interpositam excommunicatione fuisse	
Line 42	das … sen … pr…p	innodatum, semper utriusque partis probationes	
Line 43	no …	sunt admittendae, antequam ad	

Verso, Column 2

	Transcription	Modern Latin spellings	English translation
Line 1	…supler ... aliud	decernendum super hoc aliquid	
Line 2		procedatur, per quas Denique apparebit,	
Line 3	[?]n ap…	an absolution indigeat conquerens,	
Line 4	… ligus’	vel denunciandus sit potius non ligatus.	
Line 5	¶… se	In eo ervo casu, quum excommunicatum quis se	
Line 6	… ē ei antn	asserit iniuste, vix vel nunquam est eius, antequam	
Line 7	...mittenda	absolutus fuerit, probation admittenda,	
Line 8	**C**	nisi tunc tantum, quum asserit in	
Line 9		excommunicationis sententia intolerabilem errorem fuisse	
Line 10		patenter expressum, ad quod probandum admittatur	
Line 11	… ,sennt	antequam absolutionis gratiam consequatur.	
Line 12	¶ Vin si p… se sin… excica	Verum si proponat, se simpliciter excommunicatum	
Line 13		iniuste, ac episcopus ad probandum, quod	
Line 14	…ipm…	juste ipsum excommunicavit, suas postulet	
Line 15	...abso	probationes admitti non est ante absolutionem	
Line 16	...ai	ipsius aliquatenus audiendus, quum, etsi	
Line 17		pro certo constaret, rationabiliter in illum	
Line 18		excommunicationis sententiam promulgatam, nihilominus	
Line 19		esset ei absolutio impendenda humiliter postulanti.	
Line 20	St… ilo caú illiī…disz	Et ideo in hoc casu illum credeimus	
Line 21	…formi aux p[?]m’…	juxta formam ecclesiae protinus absolvendum, ut sic	

Line 22		demum, probationibus utriusque partis admissis,	
Line 23	...ligat fuit	utrum juste vel iniuste ligatus fuerit	
Line 24	**H…**	decernatur. [Chapter 37] Honorius [III. Messanensi et	
Line 25	… arch…	Reginensi Archiepiscopis]	
Line 26	**U…**	Venerabili fratri nostro archiepiscopo Cusentino dedimus	
Line 27		in mandatis, ut Cephaludensem episcopum restitui	
Line 28		faceret ad episcopatum, et ad alia, quibus	
Line 29		fuerat spoliatus; quo restituto plenarie, et	
Line 30		corporalem ac pacificam possessionem adepto, si,	
Line 31		episcopus merito esset, de dilapidatione suspectus,	
Line 32	… et honestum	virum providum et honestum	
Line 33	Pro … Sine	provideret coadiutorem eidum adiungere, sine	
Line 34	cui … filiio … que ad	cuius consilio nihil eorum faceret, quae ad	
Line 35	adim…ez pertine t…	administrationem pertinent temporalem,	
Line 36	quo … du…	quoadusque veritate comperta duceremus	
Line 37	alr… ¶ ...	aliter providendum, interim omne	
Line 38	gen' …qu…	alienationis genus eorum utrique auctoritate nostra	
Line 39	...ctius inte...porro i	districtius interdicens. Porro	
Line 40	… corpo…s ifuninare	idem archiepiscopus corporis infirmitate	
Line 41	ga… negato …	gravatus, commisit in huiusmodi negotio	
Line 42	… fa s. de pa	vices suas primo abbati sancti Spiritus de	
Line 43	nomic ac … recust… cu	Panormo, ac demum thesaurario Cu[sentio]	